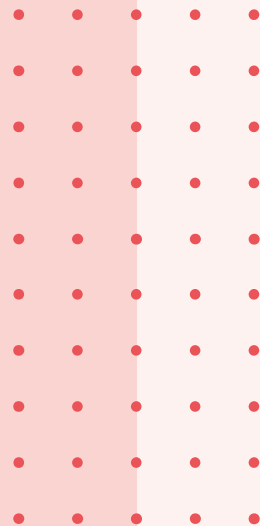

M A G E N T A

Centar za obrazovanje i razvoj MAGENTA

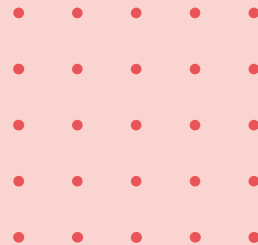

Osnovne aktivnosti Centra MAGENTA

- Centar za obrazovanje i razvoj **MAGENTA** je nevladino i neprofitno udruženje, osnovano radi ostvarivanja ciljeva u oblasti obrazovanja.
- **MAGENTA** pruža podršku zajednici, partnerima, pojedincima i drugim zainteresovanim stranama nudeći inovativna i kreativna rešenja zasnovana na potrebama u obrazovanju i istraživanju.
- OBRAZOVANJE
- MLADI
- OSNAŽIVANJE, JEDNAKOST, LJUDSKA PRAVA
- DRUŠTVENO-EKONOMSKI RAZVOJ
- PREDUZETNIŠTVO
- DIGITALIZACIJA
- EVROPSKE INTEGRACIJE

Podsticanje socijalnog preduzetništva mladih u cilju održivog razvoja lokalnih zajednica

Република Србија

Министарство
туризма и
омладине

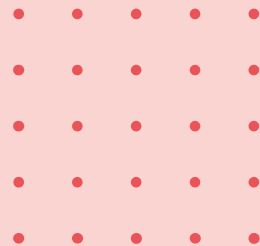
01.

Unapređenje znanja i veština
mladih u oblasti preduzetništva,
socijalnog preduzetništva i
održivog razvoja.

02.

Projekat se fokusira na inkluziju
mladih, na održiv i uravnotežen
regionalni razvoj.

Socijalno preduzetništvo i održivi modeli poslovanja

M1: Razumevanje
koncepta
preduzetništva

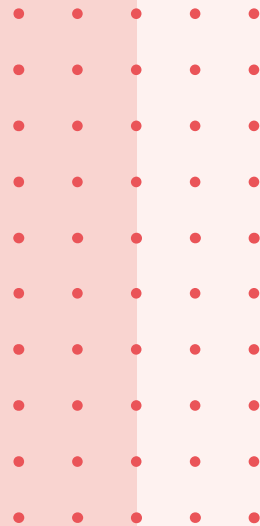
M2: Liderstvo &
Menadžment

M3: Koncept socijalnog
preduzetništva

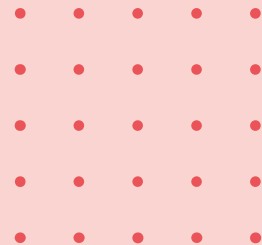
M4: Održivo poslovanje
&
M5: Održivi modeli
poslovanja

Održivi modeli poslovanja

MODUL 5

Održivo poslovanje

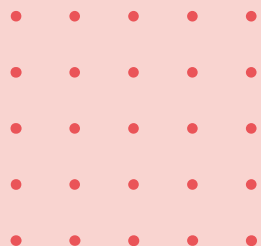
- **Koncepti za razumevanje održivosti: kapacitet nosivosti zemlje i ekološki otisak**
- **Dan prekoračenja resursa zemlje**
- **Ciljevi održivog razvoja (SDGs)**

Koncepti za razumevanje održivosti

Zaoštravanje problema životne sredine možemo prikazati kroz premašivanje kapaciteta (nosivosti) planete (Carrying Capacity), odnosno povećanje ekološkog otiska (Ecological Footprint).

Kapacitet nosivosti (carrying capacity)

Ekološki otisak (Ecological footprint)

Kapacitet nosivosti (Carrying Capacity):

Maksimalan broj jedinki koje određeni ekosistem (stanište) može održivo da podrži (različit za svaku životinjsku vrstu, u zavisnosti od hrane koju jedu, kakava skloništa imaju i odnose sa istalim vrstama)

1960. godine - koncept kapaciteta nosivosti je primenjen na ljudsku populaciju: raznovrsne navike, načini života i rada -> Neuporedivo teže određivanje kapaciteta nosivosti za ljudsku vrstu.

Izračunavanje kapaciteta nostvosti planete

IPAT jednačina

$$I = P \times A \times T$$

I (Impact) – Uticaj populacije na zemlju

P (Population) – Veličina populacije

A (Affluence) – Potrošnja/ konzumacija (dobara i usluga) po glavi stanovnika

• • • • • T (Technology) – uticaj tehnologije primenjene kako bi se
• • • • • proizvela svaka jedinica potrošnje (zagađenje itd.)
• • • • •
• • • • •
• • • • •

Kapacitet nosivosti (Carrying Capacity) . . . u odnosu na ljudsku vrstu

Maksimalno opterećenje (u smislu eksploatacije zemljinih resursa i odlaganja otpada) koje se može održati neograničeno dugo, bez smanjenja produktivnosti i funkcionalnosti ekosistema.

Zbog toga je ovaj kapacitet nosivosti bolje sagledati, ne kao veličinu populacije, već kao površinu zemlje koja je potrebna da bi se podržala ta populacija.

Ekološki otisak (Ecological footprint)

Ekološki otisak (Ecological footprint)

1990. godina - Univerzitet Britanska Kolumbija, Mathis Wackernagel i William Ress -> Tvorci ideje za ekološki:

Ekološki otisak je mera zahteva koje ljudske aktivnosti postavljaju pred biosferu.

Ekološki otisak meri površinu biološki produktivnog zemljišta i vodene površine, potrebne za proizvodnju svih resursa koje neka

- • • populacija ili njene aktivnosti mogu da potroše, kao i za absorpciju*
- • • otpada koji ta populacija generiše, uzimajući u obzir postojeće*
- • • • • tehnologije i prakse za upravljanje ovim resursima*
- • • • • (Jedinica mere - Global Ha)*
- • • • •*

Ekološki otisak (Ecological footprint)

- Godišnje, u proseku, svakom stanovniku zemlje pripada 2,75 Gha
- Ovaj prosek znači da ekološki otisak nije ravnomerno raspoređen: Katar 14.41 GHa, USA 8.1 GHa, Kanada 7.74 GHa...
- Organizacija Global Footprint Network - ideja da se GHa konvertuju u ekvivalent Zemljine kugle

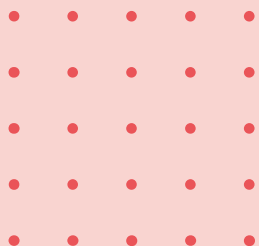
- • • **Ekvivalent zemljine kugle nam pokazuje koliko bi nam zemljinih**
- • **kugli bilo potrebno kako bi se zadovoljile globalne potrebe ljudi u**
- • • • • **nekom određenom trenutku.**

Analiza ekološkog otiska - statistika

- 1970. godine veličina ukupnog ekološkog otiska prevazišla je površinu zemljine kugle.
- 2016. godine bilo je potrebno 1,69 zemljinih kugli da bi se bilo u skladu sa tadašnjim ekološkim otiskom.
- Godišnje, u proseku, svakom stanovniku pripada 2,75 globalnih Ha

Dan prekoračenja resursa zemlje

Dan prekoračenja resursa zemlje (Earth Overshoot Day)

- Dan u tekućoj godini kada je čovečanstvo iscrpelo sve prirodne resurse koji su mu bili namenjeni za tu godinu.
- Ostatak godine održavamo naš ekološki deficit tako što smanjujemo zalihe lokalnih resursa i akumuliramo CO2 u atmosferi.

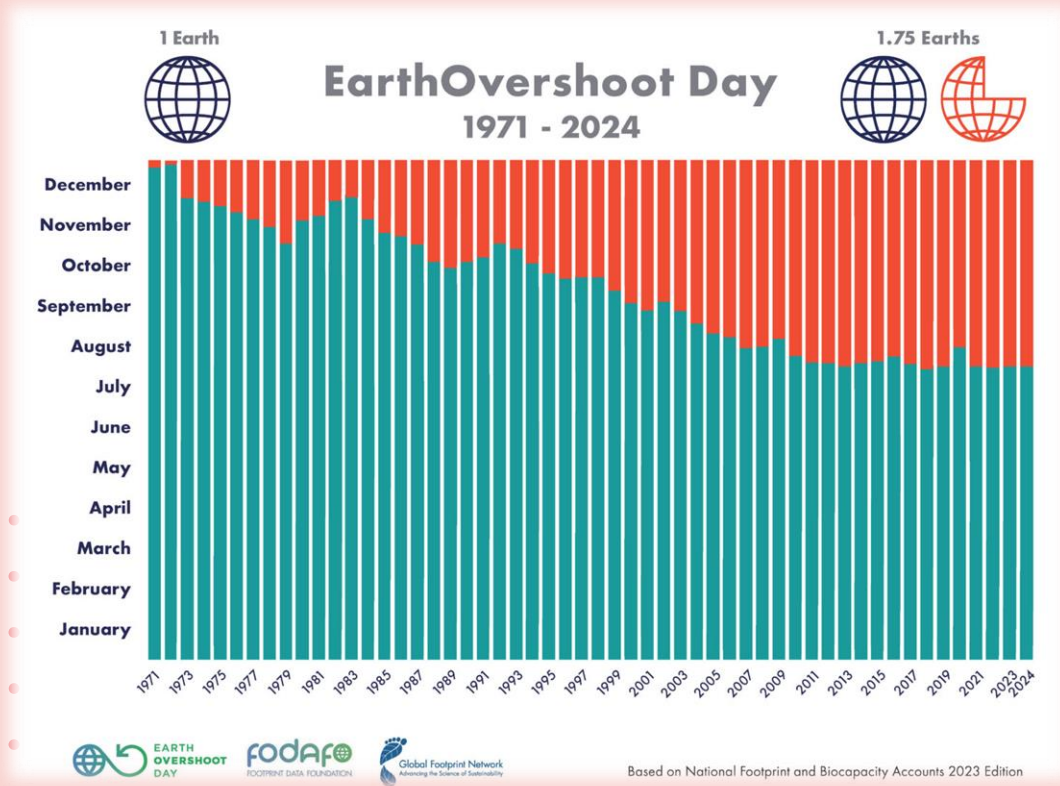
1970. godine -> 29. Decembar

2020. godine -> 22. August

2024: godine -> 05. Juna

Dan prekoračenja resursa zemlje (Earth Overshoot Day)

About - Earth Overshoot Day (footprintnetwork.org)

Global Footprint Network online calculator

<https://www.footprintcalculator.org/home/en>

WHAT IS YOUR Ecological Footprint?

How many planets do we need if everybody lives like you?

When is your personal Overshoot Day?

TAKE THE

FIRST STEP

GFN online calculator – Example

FOOD

How often do you eat animal-based products?

(beef, pork, chicken, fish, eggs, dairy products)

NEVER VERY OFTEN

Very Often
(meat daily)

ADD DETAILS TO IMPROVE ACCURACY

The illustration depicts a vibrant farm scene. In the center, a brown and white cow stands next to a pink pig. A yellow chicken is positioned in front of them. To the right, there are several large yellow hay bales. In the foreground, a wooden crate filled with green leafy vegetables sits next to a small pile of red tomatoes. The background features a green field, a few stylized trees, and a bright yellow sky.

GFN online calculator – Example

GFN online calculator – Example

HOUSING

Which housing type best describes your home?

- ☐ Freestanding, no running water
- ☐ Freestanding, running water
- ☒ Multi-storey apartment
- ☐ Duplex, row house or building with 2-4 housing units
- ☐ Luxury condominium

GFN online calculator – Example

HOUSING

What material is your house constructed with?

☐ Straw/bamboo ☐ Wood

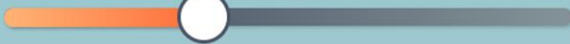
☒ Brick/concrete ☐ Adobe

☐ Steel/other

GFN online calculator – Example

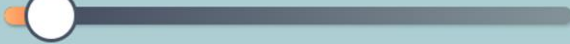
HOUSING

How many people live in your household?

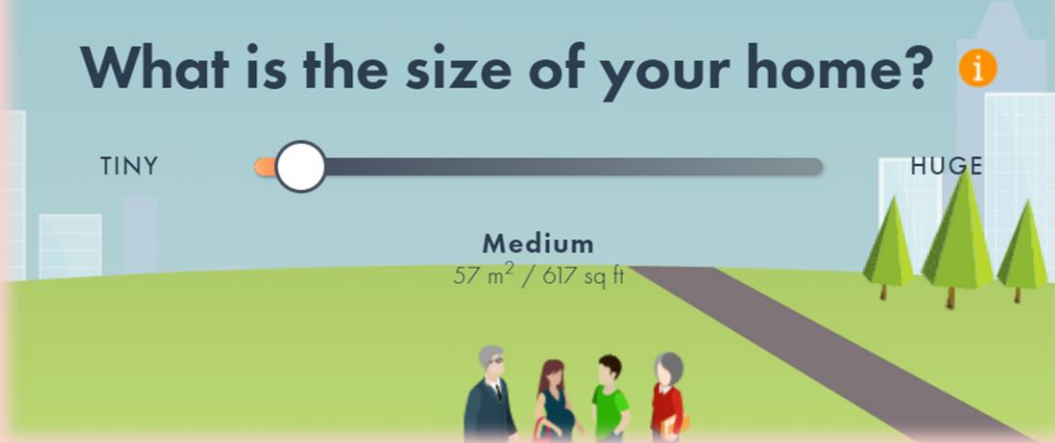
JUST ME 10+

4

What is the size of your home?

TINY HUGE

Medium
57 m² / 617 sq ft

GFN online calculator – Example

HOUSING

Do you have electricity in your home?

NO ☒ YES

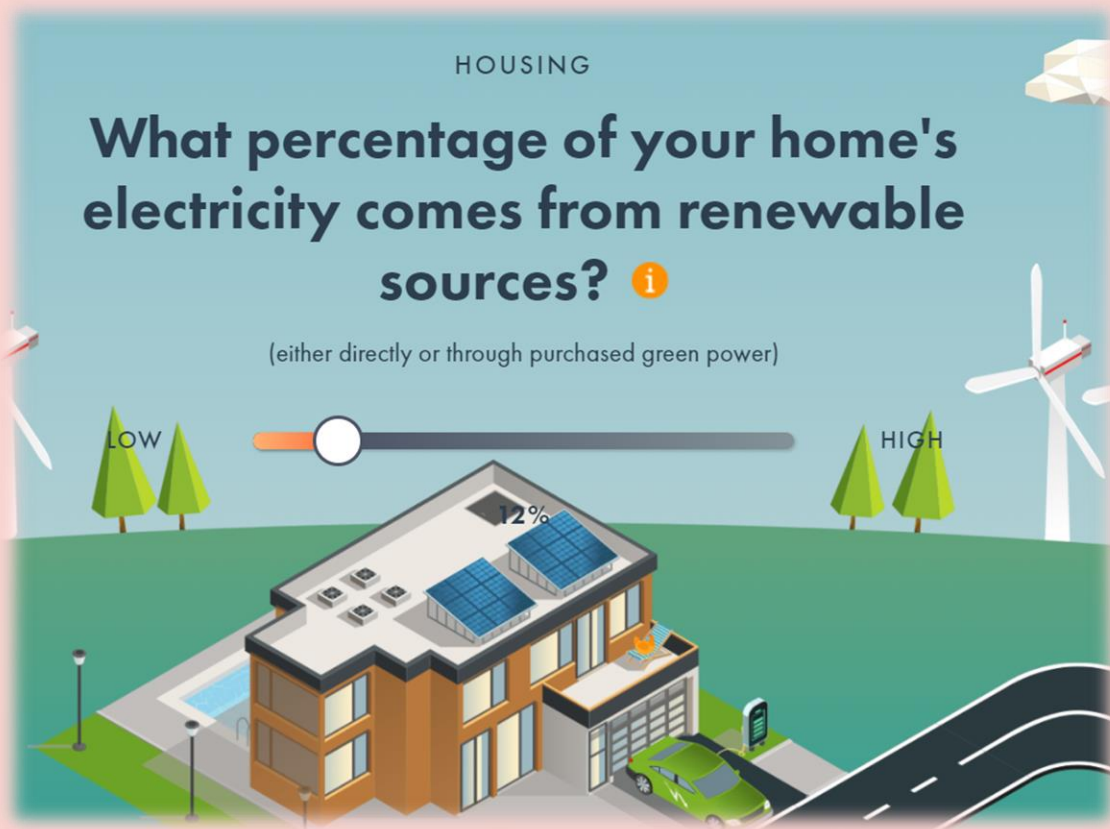
How energy efficient is your home?

HARDLY VERY

Efficiency-centered design
(passive heating/cooling, advanced temperature control and ventilation,
low electricity use)

GFN online calculator – Example

GFN online calculator – Example

HOUSING

Compared to your neighbors, how much trash do you generate?

MUCH LESS MUCH MORE

More

[ADD DETAILS TO IMPROVE ACCURACY](#)

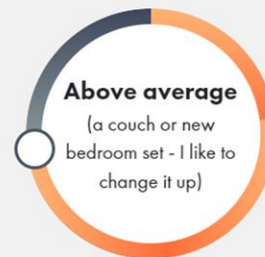

GFN online calculator – Example

What comes closest to your monthly new clothing, footwear and/or sporting goods purchases?

What comes closest to your annual new household furnishings purchases?

How often do you purchase new:

HOUSEHOLD
APPLIANCES

ELECTRONICS &
GADGETS

BOOKS, MAGAZINES &
NEWSPAPERS

How much do you recycle:

PAPER

PLASTIC

SAVE

GFN online calculator – Example

TRANSPORTATION

How far do you travel by car or motorcycle each week? ⓘ

(as a driver or passenger)

ZERO

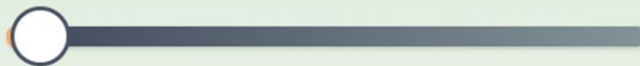
VERY FAR

0 kms

0 miles

ZERO

VERY FAR

5 kms

3 miles

GFN online calculator – Example

TRANSPORTATION

What is the average fuel economy of the vehicles you use most often?

INEFFICIENT

EFFICIENT OR
ELECTRIC

4 liters / 100 kms
59 miles /gallon

INEFFICIENT

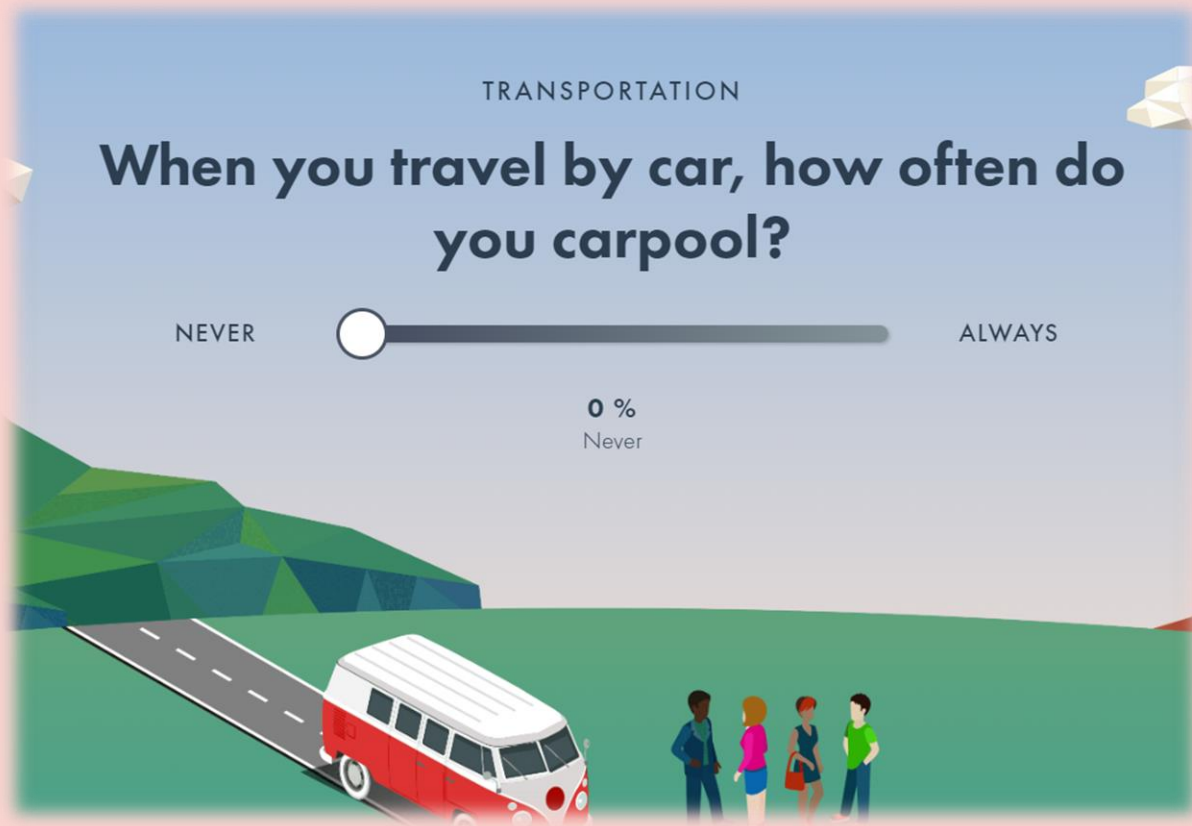

EFFICIENT OR
ELECTRIC

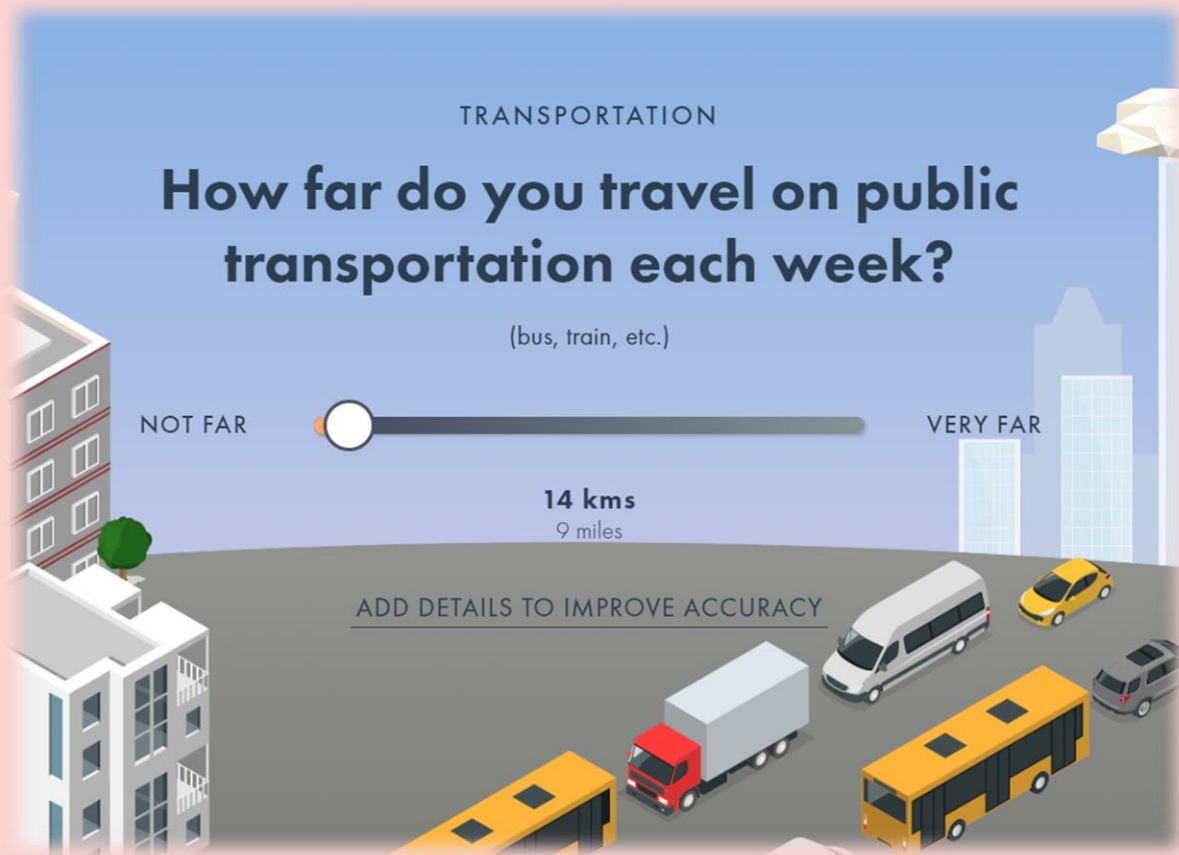
2 liters / 100 kms
150 miles /gallon

GFN online calculator – Example

GFN online calculator – Example

GFN online calculator – Example

TRANSPORTATION

How many hours do you fly each year?

NONE MANY

6 Hours

The illustration shows a traditional Chinese building with a tiled roof and a central entrance. A white airplane is flying towards the building. The text '6 Hours' is displayed above the building. The background is a light blue sky and a teal ground.

Rezultati

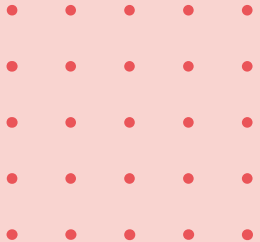
RESULTS

Your personal Earth Overshoot Day is:

27. Apr

If everyone lived like you, we would need

3.1 Earths

Ciljevi održivog razvoja (SDGs)

- 25. septembra 2015. godine – Generalna Skupština UN – Rezolucija o transformaciji sveta u narednih 15 godina kroz brojne ciljeve – Pariski sporazum
- **Ciljano stimulisanje aktivnosti koje su od značaja za čovečanstvo i planetu, do 2030. godine, sa identifikovani, kvantifikovanim ciljevima**
- **Identifikovano je 17 SDGs, odnosno 17 ciljeva održivog razvoja**
 - • • • •
 - • • • •
 - • • • •
 - • • • •

17 ciljeva održivog razvoja

17 ciljeva održivog razvoja

Hvala na pažnji !

magenta.serbia@gmail.com

+381 63 8027 647

www.magenta.edu.rs

Stavovi izraženi u ovoj publikaciji isključiva su odgovornost autora i njegovih saradnika i ne predstavljaju zvaničan stav Ministarstva turizma i omladine.